

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

„Spotkanie informacyjno- szkoleniowe dla OPS/PCPR - beneficjentów systemowych Działania 7.1 PO KL”

Dolnośląski Wojewódzki Urząd
Pracy
Filia we Wrocławiu

lutym 2011 r.

Zakres prezentowanych zagadnień:

Część I. Zasady naboru wniosków o dofinansowanie projektów systemowych w 2011 r.

Część II. Instruktaż wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu systemowego OPS/PCPR na 2011 r.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Część I.

Zasady naboru wniosków o
dofinansowanie projektów systemowych
w 2011 r.

I. Zasady naboru wniosków o dofinansowanie projektów systemowych

1. Projekty systemowe OPS/PCPR realizowane są w ramach w ramach komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytetu VII Promocja integracji społecznej, Działania 7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji, Poddziałania 7.1.1, Poddziałania 7.1.2 Ich wdrażanie polega na dofinansowaniu realizacji zadań publicznych określonych w stosownych ustawach (dofinansowanie systemowe, a nie w drodze konkursu).
2. Projekty systemowe dofinansowywane są w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

3. Funkcję Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki pełni Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego w Warszawie.
4. Funkcję Instytucji Pośredniczącej w województwie dolnośląskim pełni Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego - Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego.
5. Funkcję Instytucji Wdrażającej (Instytucji Pośredniczącej II stopnia) w województwie dolnośląskim pełni Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy z siedzibą w Wałbrzychu.

1.1 Podział środków pomiędzy JST:

Instytucja Pośrednicząca, we współpracy z Dolnośląskim Ośrodkiem Polityki Społecznej oraz Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy, dokonała podziału środków na projekty systemowe pomiędzy gminy w ramach Poddziałania 7.1.1, który stanowi Załącznik nr 1 do niniejszej *Informacji*, oraz pomiędzy powiaty w ramach Poddziałania 7.1.2, który stanowi Załącznik nr 2. Podział został dokonany na podstawie zapotrzebowania zgłaszanego przez beneficjentów systemowych (gminy i powiaty) Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy. Beneficjenci, którzy nie zgłosili zapotrzebowania w terminie wyznaczonym przez DWUP nie mogą przystąpić do realizacji projektu w 2011 r.

- 1.2. Alokacja przewidziana w *Planie działania dla Priorytetu VII na rok 2011* dla Poddziałania 7.1.1 wynosi 20 982 286 PLN. Po przesunięciu środków przypadających 3 ośrodkom pomocy społecznej, realizujących działania zarówno gminy jak i powiatu w łącznej kwocie 3 625 079,20 PLN do Poddziałania 7.1.2, w Poddziałaniu 7.1.1 pozostało 17 357 206,80 PLN.
- 1.3. Ogółem 135 ośrodków pomocy społecznej zgłosiło zapotrzebowanie na środki w łącznej kwocie 23 625 250,62 PLN. Ze względu na to, że wartość zapotrzebowania na środki przewyższa wysokość środków dostępnych w Poddziałaniu 7.1.1, IP podjęła decyzję o przyznaniu każdemu ze zgłoszonych OPS-ów kwoty na realizację projektu systemowego obniżonej do 73% zadeklarowanej przez niego wartości.

- 1.4. IP zdecydowała nie wydzielać osobnej puli środków przeznaczonych na premię za partnerstwa. OPS-y zamierzające realizować projekt w partnerstwie powinny zadeklarować ten fakt w momencie zgłoszenia zapotrzebowania i wówczas uwzględnić dodatkowe środki.
- 1.5. IP wraz z Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy oraz Dolnośląskim Ośrodkiem Polityki Społecznej przeanalizowała zapotrzebowanie na etaty w ramach projektu systemowego, biorąc pod uwagę również zapotrzebowanie zgłoszone przez OPS-y. W sumie na upowszechnienie pracy socjalnej w 2011 roku IP przyznała 76,5 etatów.

1.6. Alokacja przewidziana w *Planie działania dla Priorytetu VII na rok 2011* dla Poddziałania 7.1.2 wynosi 12 661 725,00 PLN. Po przesunięciu środków z Poddziałania 7.1.1 w wysokości 3 625 079,20 PLN, dostępna alokacja wzrosła do kwoty 16 286 804,20 PLN. Ogółem 26 powiatowych centrów pomocy rodzinie oraz 3 ośrodki pomocy społecznej realizujące działania zarówno gminy jak i powiatu zgłosiło zapotrzebowanie na środki w wysokości 20 675 941,44 PLN. Ze względu na to, że wartość zapotrzebowania na środki przewyższa wysokość środków dostępnych w Poddziałaniu 7.1.2, IP podjęła decyzję o przyznaniu każdemu PCPR-owi kwoty na realizację projektu systemowego obniżoną do 79% zadeklarowanej przez niego wartości.

1.7. IP zdecydowała nie wydzielać osobnej puli środków przeznaczonych na premię za partnerstwa. PCPR-y zamierzające realizować projekt w partnerstwie powinny zadeklarować ten fakt w momencie zgłoszenia zapotrzebowania i wówczas uwzględnić dodatkowe środki.

1.8. IP wraz z Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy oraz Dolnośląskim Ośrodkiem Polityki Społecznej przeanalizowała zapotrzebowanie na etaty w ramach projektu systemowego, biorąc pod uwagę również zapotrzebowanie zgłoszone przez jednostki. Środki powinny zostać wykorzystane przede wszystkim na utworzenie etatu doradcy ds. osób niepełnosprawnych w powiatowym centrum pomocy rodzinie, mając na uwadze zapisy *Zasad* dotyczące spełniania wymogu organizacyjnego, a więc zatrudnienia co najmniej jednego pracownika na stanowisku doradcy ds. osób niepełnosprawnych w powiatowym centrum pomocy rodzinie, z zastrzeżeniem utworzenia nie więcej niż 2 etatów w ramach jednego powiatu. W przypadku, gdy beneficjent utworzył etat/etaty w wyniku realizacji projektu systemowego w 2008, 2009 lub 2010 roku, środki mogą być przeznaczone na utrzymanie etatu/etatów w 2011 roku. Nie jest jednak możliwe stworzenie dzięki środkom projektu systemowego więcej niż 2 etatów w powiecie w latach 2008 - 2011.

- 1.9. Szczegółowy podział środków pomiędzy ośrodki pomocy społecznej wraz ze środkami na upowszechnienie pracy socjalnej znajduje się w Załączniku nr 1 do *Informacji*.
- 1.10. Szczegółowy podział środków pomiędzy powiatowe centra pomocy rodzinie wraz ze środkami na upowszechnienie pracy socjalnej znajduje się w Załączniku nr 2 do *Informacji*.

2. Warunki udziału beneficjenta w projekcie systemowym:

2.1 Wymogi wobec beneficjenta wynikające z Zasad przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach PO KL 2007 2013.

2.2 Wymogi wobec beneficjenta wynikające z Planu działania dla Priorytetu VII na rok 2011.

2. Warunki udziału beneficjenta w projekcie systemowym:

2.1 Wymogi wobec beneficjenta wynikające z Zasad:

- 1. merytoryczne;**
- 2. organizacyjne;**
- 3. finansowe.**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

merytoryczne: posiadanie przez gminę lub powiat dokumentu programowego - powiatowej lub gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych - w zależności od beneficjenta realizującego projekt.

merytoryczne:

Nie posiadanie przez beneficjenta (gmina, powiat) strategii oznacza, że nie może on otrzymać dofinansowania na realizację projektu.

Istnieje możliwość rozpoczęcia realizacji projektu systemowego w 2011 roku przez beneficjenta, który nie spełnia wymogu organizacyjnego, jeżeli beneficjent udowodni że kontynuuje prace nad przygotowaniem powiatowej lub gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz zobowiąże się do przyjęcia wskazanego dokumentu do dnia 30 czerwca 2011 r. Odpowiedni zapis beneficjent **powinien zamieścić w pkt. 3.1.1** wniosku o dofinansowanie projektu. Nie jest możliwa realizacja projektu bez spełniania warunku posiadania gminnej lub powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

merytoryczne:

- w przypadku nie zrealizowania wymogu posiadania strategii IP może zawiesić umowę do czasu stworzenia przez gminę lub powiat dokumentu programowego - powiatowej gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.
- w przypadku, gdy gmina lub powiat stworzy dokument programowy - powiatową lub gminną strategię rozwiązywania problemów społecznych ma możliwość ponownego uczestnictwa w projekcie od kolejnego roku kalendarzowego - lub w terminie wcześniejszym - za zgodą IP i pod warunkiem dostępności środków na realizację projektu.

merytoryczne:

- **Spełnienie lub niespełnienie wymogu merytorycznego należy zaznaczyć w pkt. 3.1.1 wniosku o dofinansowanie**

organizacyjne:

A) zatrudnianie co najmniej jednego pracownika socjalnego na 2000 mieszkańców, ale nie mniej niż 3 pracowników socjalnych w ośrodku pomocy społecznej - 7.1.1.

B) zatrudnianie co najmniej jednego pracownika na stanowisku: doradca ds. osób niepełnosprawnych (może to być pracownik socjalny ds. osób niepełnosprawnych lub inny pracownik, którego głównym zadaniem jest pomoc świadczona osobom niepełnosprawnym (wymagany jest odpowiedni zapis w zakresie obowiązków służbowych lub opisie stanowiska pracy) - 7.1.2

organizacyjne:

OPS niespełniające tego wymogu w dniu składania wniosku obowiązane są ten obowiązek zrealizować do 31.12.2010 r.

OPS nie spełniające tego wymogu do dnia 31 grudnia 2010 r. są zobowiązane do przedstawiania IP2 , informacji o przyczynach niespełnienia wymogu organizacyjnego, możliwościach jego spełnienia i sposobie osiągnięcia wymaganego zatrudnienia.

Powyższe informacje ośrodki pomocy społecznej przedstawiają we wniosku o dofinansowanie, w pkt. 3.6. Na podstawie przedstawionych informacji, IP w uzgodnieniu z DOPS oraz IP2, podejmuje decyzję o kontynuacji udziału OPS w projekcie systemowym w kolejnych latach (lub przystąpieniu OPS do projektu systemowego) indywidualnie wobec każdego z beneficjentów systemowych.

organizacyjne:

PCPR niespełniające tego wymogu w dniu składania wniosku obowiązane są ten obowiązek zrealizować do 31.12.2010 r.

Powiaty niespełniające tego wymogu w dniu składania projektu zobowiązane są ten obowiązek zrealizować do 31 grudnia 2010 r. PCPR nie spełniające tego wymogu do dnia 31 grudnia 2010 r. są zobowiązane do przedstawiania IP2 informacji o przyczynach niespełnienia wymogu organizacyjnego, możliwościach jego spełnienia i sposobie osiągnięcia wymaganego zatrudnienia. Powyższe informacje powiatowe centra pomocy rodzinie przedstawiają we wniosku o dofinansowanie, w pkt. 3.6. Na podstawie przedstawionych informacji **oraz uwzględniając sytuację ekonomiczną** danej jednostki samorządu terytorialnego, IP w uzgodnieniu z DOPS oraz IP2 podejmuje decyzję o kontynuacji udziału PCPR w projekcie systemowym w kolejnych latach (lub przystąpieniu PCPR do projektu systemowego) indywidualnie wobec każdego z beneficjentów systemowych.

Do liczby pracowników zalicza się doradcę ds. osób niepełnosprawnych zatrudnionego w ramach dofinansowania projektu, jak również pracowników finansowanych ze środków własnych.

organizacyjne:

Dla beneficjentów niespełniających wymogów organizacyjnych w 2011 i ewentualnie w kolejnych latach , dofinansowanie projektu jest możliwe pod warunkiem przekazania do IP2 informacji, o których mowa powyżej i uzyskania zgody IP na kontynuację projektu systemowego lub jego rozpoczęcie.

W przypadku niedostarczenia wskazanych informacji lub nieuzyskania zgody IP na kontynuację lub rozpoczęcie realizacji projektu systemowego OPS/PCPR traci możliwość uczestnictwa w projekcie, co oznacza zawieszenie (lub odstąpienie od podpisania) umowy o dofinansowanie projektu i nie przyznawanie środków finansowych danej jednostce samorządu terytorialnego na kolejny rok.

finansowe: oznacza posiadanie wkładu własnego w wysokości 10,5% wartości wydatków kwalifikowalnych projektu. Źródło wkładu własnego: budżet jednostki samorządu terytorialnego szczebla lokalnego - zgodnie z zapisami zawartymi w *Zasadach*.

W projektach Poddziałania 7.1.1 możliwe jest pokrycie części wymaganego wkładu własnego środkami Funduszu Pracy przeznaczonymi na częściowe finansowanie prac społecznie użytecznych - zgodnie z zapisami zawartymi w *Zasadach*.

W projektach Poddziałania 7.1.2 możliwe jest pokrycie części wymaganego wkładu własnego środkami Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonymi na finansowanie rehabilitacji społecznej - zgodnie z zapisami zawartymi w *Zasadach*.

Wartość środków przedstawiona w załącznikach nr 1 i 2 uwzględnia wkład własny beneficjenta.

Informacja dotycząca zasad naboru i realizacji projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej i Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie na rok 2011 w ramach Priorytetu VII PO KL została umieszczona na stronie internetowej:

www.pokl.dwup.pl

2.2 Wymogi wobec beneficjenta wynikające z Planu działania Dla Priorytetu VII na rok 2011.

2.2.1 Poddziałanie 7.1.1

Beneficjenci składający wniosek o dofinansowanie w ramach Poddziałania 7.1.1 PO KL zobowiązani są do spełnienia następujących kryteriów dostępu:

2.2.1 Poddziałanie 7.1.1

Kryterium dostępu nr 1: *Projekt zakłada objęcie co najmniej 90 % uczestników projektu, tj. osób rozpoczynających udział w projekcie oraz osób powracających do projektu w 2011 roku, kontraktem socjalnym.*

Uzasadnienie: *Kontrakt socjalny to podstawowe i najskuteczniejsze narzędzie stosowane przez ośrodki pomocy społecznej, służące aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.*

Spełnienie założeń kryterium Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy weryfikuje w oparciu o zapis w pkt. 3.2, 3.2.1 i 3.3 wniosku o dofinansowanie projektu systemowego.

2.2.1 Poddziałanie 7.1.1

Kryterium dostępu nr 2: *Projekt realizowany w partnerstwie z Powiatowym Urzędem Pracy, w przypadku, gdy ponad 50% uczestników projektu to osoby zarejestrowane jako bezrobotne w PUP.*

Uzasadnienie: *Kryterium wynika z konieczności nawiązywania współpracy instytucji rynku pracy i pomocy społecznej zgodnie z Zasadami przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.*

Spełnienie założeń kryterium Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy weryfikuje w oparciu o pkt. 3.2.1 oraz o zapis w pkt. 3.7 wniosku o dofinansowanie projektu systemowego: *„Oświadczam, iż zostało podpisane /zostanie podpisane pisemne porozumienie z powiatowym urzędem pracy”*.

2.2.1 Poddziałanie 7.1.1

Kryterium dostępu nr 2 uznaje się za spełnione w przypadku zawarcia pisemnego porozumienia z powiatowym urzędem pracy, określającego zasady współpracy w zakresie realizacji zadań na rzecz aktywnej integracji. Nie ma konieczności zawierania z PUP partnerstwa rozumianego jako wspólną realizację projektu przez beneficjenta i podmioty z sektora lub spoza sektora finansów publicznych określone bądź na podstawie ustaw: z dnia z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. poz. 142, poz. 1591, z późn. zm.), z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592., z późn. zm.), ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.), bądź na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz na podstawie zawartych umów i porozumień w myśl dokumentu *Zakres realizacji projektów partnerskich określony przez Instytucję Zarządzającą Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 23 kwietnia 2009 r.

2.2.1 Poddziałanie 7.1.1

Kryterium dostępu nr 3: *Co najmniej 10% uczestników projektu, tj. osób rozpoczynających udział w projekcie oraz osób powracających do projektu w 2011 roku, będą stanowiły osoby niepełnosprawne (definiowane jako osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności zdolności do wykonywania pracy zawodowej) oraz wsparcie w ramach projektu zostało dostosowane do specyficznych potrzeb tej grupy docelowej.*

2.2.1 Poddziałanie 7.1.1

Uzasadnienie: *Ukierunkowanie wsparcia do powyższej grupy docelowej wynika z faktu, iż grupa ta została zidentyfikowana w województwie dolnośląskim jako szczególnie defaworyzowana na rynku pracy. Wobec tego kierowanie projektów do przedstawicieli powyższej grupy pozwoli skierować wsparcie tam gdzie jest ono najbardziej pożądane z punktu widzenia potrzeb regionalnych. Na potrzebę wspierania wymienionej powyżej grupy docelowej wskazuje publikacja pt. „Diagnoza sytuacji osób defaworyzowanych na rynku pracy”, która powstała w ramach projektu systemowego realizowanego przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy w ramach Poddziałania 6.1.2 pn. „Bariery i szanse wsparcia i obsługi tzw. klienta trudnego instytucji rynku pracy na terenie Dolnego Śląska”. Poprzez dostosowanie projektu do specyficznych potrzeb wymienionej grupy docelowej należy rozumieć między innymi:*

- *dostosowanie zakresu form wsparcia do specyfiki grupy docelowej,*
- *zaangażowanie do projektu kadry posiadającej doświadczenie w pracy ze wskazaną grupą docelową.*

2.2.1 Poddziałanie 7.1.1

Uzasadnienie: *Ponadto w przypadku osób niepełnosprawnych dostosowanie projektu do specyficznych potrzeb może polegać na zapewnieniu pomieszczeń wykorzystywanych w projekcie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych lub na przeznaczeniu środków w ramach cross financingu na zakup środków trwałych i/lub adaptację infrastruktury ułatwiającej osobom niepełnosprawnym dostęp do udziału w projekcie.*

Spełnienie założeń kryterium Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy weryfikuje w oparciu o pkt. 3.2.1 oraz zapis w pkt. 3.2 wniosku o dofinansowanie projektu systemowego.

2.2.1 Poddziałanie 7.1.1

W przypadku kryterium dostępu nr 3 w pkt. 3.2.1 wniosku o dofinansowanie projektu systemowego wykazywane są jedynie osoby niepełnosprawne, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o *rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*, w szczególności osoby z trwałą lub okresową niezdolnością do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Natomiast w pkt. 3.2 wniosku o dofinansowanie projektu systemowego wykazywane są również osoby niepełnosprawne definiowane - na podstawie oświadczenia uczestnika projektu - jako osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności zdolności do wykonywania pracy zawodowej.

2.2.2 Poddziałanie 7.1.2

Beneficjenci składający wniosek o dofinansowanie w ramach Poddziałania 7.1.2 PO KL zobowiązani są do spełnienia następującego kryterium dostępu:

2.2.2 Poddziałanie 7.1.2

Kryterium dostępu nr 1: *Projekt skierowany jest do osób niepełnosprawnych (definiowanych jako osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności zdolności do wykonywania pracy zawodowej) w proporcji co najmniej takiej samej jak proporcja osób niepełnosprawnych będących klientami danego PCPR w stosunku do ogólnej liczby wszystkich klientów danego PCPR (wg stanu na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie) oraz wsparcie w ramach projektu zostało dostosowane do specyficznych potrzeb tej grupy docelowej.*

2.2.2 Poddziałanie 7.1.2

Uzasadnienie: *Ukierunkowanie wsparcia do powyższej grupy docelowej wynika z faktu, iż grupa ta została zidentyfikowana w województwie dolnośląskim jako szczególnie defaworyzowana na rynku pracy. Wobec tego kierowanie projektów do przedstawicieli powyższej grupy pozwoli skierować wsparcie tam gdzie jest ono najbardziej pożądane z punktu widzenia potrzeb regionalnych. Na potrzebę wspierania wymienionej powyżej grupy docelowej wskazuje publikacja pt. „Diagnoza sytuacji osób defaworyzowanych na rynku pracy”, która powstała w ramach projektu systemowego realizowanego przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy w ramach Poddziałania 6.1.2 pn. „Bariery i szanse wsparcia i obsługi tzw. klienta trudnego instytucji rynku pracy na terenie Dolnego Śląska”. Poprzez dostosowanie projektu do specyficznych potrzeb wymienionej grupy docelowej należy rozumieć między innymi:*

- *dostosowanie zakresu form wsparcia do specyfiki grupy docelowej,*
- *zaangażowanie do projektu kadry posiadającej doświadczenie w pracy ze wskazaną grupą docelową.*

2.2.2 Poddziałanie 7.1.2

Uzasadnienie: Ponadto w przypadku osób niepełnosprawnych dostosowanie projektu do specyficznych potrzeb może polegać na zapewnieniu pomieszczeń wykorzystywanych w projekcie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych lub na przeznaczeniu środków w ramach cross financingu na zakup środków trwałych i/lub adaptację infrastruktury ułatwiającej osobom niepełnosprawnym dostęp do udziału w projekcie.

Spełnienie założeń kryterium Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy weryfikuje w oparciu o pkt. 3.2.1 oraz zapis w pkt. 3.2 wniosku o dofinansowanie projektu systemowego: „Liczba osób niepełnosprawnych będących klientami PCPR wynosi....(podać wartość liczbowa), liczba wszystkich klientów PCPR wynosi....(podać wartość liczbowa). Proporcja osób niepełnosprawnych będących klientami PCPR w stosunku do ogólnej liczby wszystkich klientów PCPR wynosi.....(podać wartość procentową)”.

2.2.2 Poddziałanie 7.1.2

W przypadku kryterium dostępu nr 1 w pkt. 3.2.1 wniosku o dofinansowanie projektu systemowego wykazywane są jedynie osoby niepełnosprawne, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o *rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*, w szczególności osoby z trwałą lub okresową niezdolnością do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Natomiast w pkt. 3.2 wniosku o dofinansowanie projektu systemowego wykazywane są również osoby niepełnosprawne definiowane - na podstawie oświadczenia uczestnika projektu - jako osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności zdolności do wykonywania pracy zawodowej.

Procedura przygotowania i oceny oraz realizacja projektów systemowych w 2011 roku odbywać się będzie w oparciu o zapisy *Zasad przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Kapitał Ludzki 2007-2013* z dnia 1 stycznia 2011 r.

Jednocześnie Instytucja Wdrażająca, w przypadku zmiany *Zasad* lub innych dokumentów programowych przez Instytucję Zarządzającą zastrzega możliwość zmian z tego tytułu.

Regionalne Ośrodki Europejskiego Funduszu Społecznego zapewnią kompleksowe wsparcie ośrodków pomocy społecznej w przygotowaniu wniosku o dofinansowanie realizacji projektu systemowego na rok 2011, ze szczególnym uwzględnieniem tych OPS, które dotychczas nie aplikowały o środki w ramach PO KL.

2.3. Termin i miejsce składania wniosków

Wniosek składany jest do IW (IP2) w okresie od dnia 1 stycznia 2011 roku do dnia 28 lutego 2011 roku.

Po wyznaczonym terminie środki niewykorzystane przez podmioty, które nie złożyły wniosku oraz przez te, które złożyły wnioski na kwotę niższą niż zadeklarowana, decyzją Instytucji Pośredniczącej mogą być realokowane na beneficjentów systemowych, którzy złożyli wniosek. Decyzję w tej sprawie IP podejmie po analizie wszystkich złożonych wniosków o dofinansowanie.

Beneficjenci działający w miastach na prawach powiatu i realizujący działania zarówno gminy jak i powiatu, składają jeden wniosek o dofinansowanie projektu w ramach Poddziałania 7.1.2

Wnioski o dofinansowanie realizacji projektów systemowych będą przyjmowane w siedzibie Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy- Filia we Wrocławiu, przy al. Armii Krajowej 54, 50-541 Wrocław, w kancelarii położonej na parterze pok. 12, od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30.

Wnioski o dofinansowanie realizacji projektów systemowych można składać osobiście oraz nadsyłać pocztą lub przesyłką Kurierską - decyduje data wpływu do IW (IP2).

2.4. Wymagania odnośnie przygotowania wniosków o dofinansowanie realizacji projektów systemowych.

Wnioski należy przygotować w oparciu o zapisy znajdujące się w:

- A) Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki;
- B) Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL 2007-2013 z 1 czerwca 2010 r.;
- C) Planie działania na 2011 r. dla Priorytetu VII Promocja integracji społecznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki;
- D) Zasadach przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 - 2013 z 1 stycznia 2011 r.;
- E) Zasadach finansowania PO KL z 21 grudnia 2010 r.;
- F) Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL z 22 listopada 2010 r.;
- G) Zakresie realizacji projektów partnerskich określonych przez Instytucję Zarządzającą PO KL z 1 stycznia 2011 r.
- H) Zasadach dokonywania wyboru projektów PO KL z 1 stycznia 2011 r.
- I) Instrukcję wypełniania wniosku o dofinansowanie PO KL z 1 stycznia 2011 r.

Każdy wniosek o dofinansowanie
należy wypełnić przy użyciu
nowego Generatora Wniosków
Aplikacyjnych wersja 6.4.0.

Wniosek powinien zostać przygotowany za pomocą aplikacji Generator Wniosków Aplikacyjnych dla Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Dostęp do tej aplikacji można uzyskać za pośrednictwem stron internetowych: www.efs.gov.pl oraz www.pokl.dwup.pl oraz <https://www.generatorwnioskow.efs.gov.pl/GWA64>.

Wniosek należy złożyć w formie wydruku (2 egzemplarze papierowe, tj. oryginał oraz kopia poświadczona za zgodność z oryginałem albo 2 oryginały) oraz na nośniku elektronicznym (płyta CD/DVD) w postaci pliku XML lub w formacie ZIP_POKL (spakowany plik XML). Wersja papierowa (wydruk) i elektroniczna powinny być tożsame. O tożsamości papierowej i elektronicznej wersji wniosku decyduje jednobrzmiąca suma kontrolna na obu wersjach wniosku.

Wniosek musi być podpisany w pkt. V. wniosku o dofinansowanie przez osobę uprawnioną do podejmowania decyzji wiążących w imieniu projektodawcy wraz z pieczętą imienną tej osoby oraz pieczętą nagłówkową jednostki.

Opis płyty CD/DVD powinien zawierać: nazwę jednostki, sumę kontrolną wniosku oraz tytuł projektu.

Do wniosku wymagane jest przedłożenie pełnomocnictwa (OPS), uchwały zarządu powiatu (PCPR) z kontrasygnatą skarbnika gminy/powiatu.

Zgodnie z art. 47 ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U.01.142.1591) kierownicy jednostek organizacyjnych gminy nieposiadających osobowości prawnej działają jednoosobowo na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez wójta.

Ponieważ umowy zawierane z Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy, których przedmiotem jest przekazanie środków pieniężnych w ramach programów pomocowych, przekraczają zakres zwykłego zarządu - potrzebne jest pełnomocnictwo szczególne do dokonania takiej czynności. Nadto, ponieważ czynność taka rodzi zobowiązania finansowe - konieczna jest również, na takim pełnomocnictwie lub umowie, kontrasygnata skarbnika gminy, albowiem zgodnie z art. 46 pkt 3 cytowanej ustawy - jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.

Zgodnie z art. 48 ustawy o samorządzie powiatowym (Dz.U.01.142.1592) zarząd powiatu może upoważnić pracowników starostwa, kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży oraz jednostek organizacyjnych powiatu do składania oświadczeń woli związanych z prowadzeniem bieżącej działalności powiatu. Udzielenie pełnomocnictwa jest takim oświadczeniem woli, które zgodnie z regułą zawartą w art. 48 ustawy o samorządzie powiatowym - winni złożyć dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu i osoba upoważniona przez zarząd.

Ponieważ umowy zawierane z Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy, których przedmiotem jest przekazanie środków pieniężnych w ramach programów pomocowych, przekraczają zakres zwykłego zarządu - potrzebne jest pełnomocnictwo szczególne do dokonania takiej czynności. Nadto, ponieważ czynność taka rodzi zobowiązania finansowe - konieczna jest również, na takim pełnomocnictwie lub umowie, kontrasygnata skarbnika powiatu, albowiem zgodnie z art. 48 pkt 3 cytowanej ustawy jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań majątkowych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika powiatu lub osoby przez niego upoważnionej.

Pełnomocnictwo powinno upoważniać Dyrektora/Kierownika OPS do podejmowania wszelkich czynności w zakresie realizacji projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytetu VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej, bądź Poddziałania 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie, w szczególności do złożenia wniosku o dofinansowanie realizacji projektu systemowego, zawarcia umowy/aneksu z Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy, finansowego rozliczania umowy projektu oraz wykonywania innych koniecznych czynności niezbędnych przy realizacji projektu systemowego.

W przypadku gdy beneficjent przedłożył zawarte pełnomocnictwo/uchwałę zarządu powiatu w poprzednim roku w związku z realizacją projektu w roku 2008/2009/2010, pełnomocnictwo zostało udzielone na lata 2008/2009/2010 - 2013 i dotyczy tej samej osoby uprawnionej do podejmowania decyzji wiążących w imieniu projektodawcy, wystarczy kserokopia w/w pełnomocnictwa potwierdzona za zgodność z oryginałem.

Udzielenie pełnomocnictwa lub podjęcie uchwały musi mieć miejsce przed złożeniem podpisu na wniosku o dofinansowanie przez kierownika/dyrektora OPS/PCPR, czyli data w/w dokumentów musi być wcześniejsza niż data wypełnienia wniosku o dofinansowanie i podpisanie przez upoważnione osoby.

Etap oceny formalnej:

I. Ogólne kryteria formalne:

- Czy wniosek złożono we właściwej instytucji ? - pkt 1.5 wniosku;
- Czy wniosek wypełniono w języku polskim ?;
- Czy wniosek jest kompletny i został sporządzony i złożony zgodnie z obowiązującą instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie (w tym pkt 2.6, część V) ?;
- Czy wniosek złożono w terminie wskazanym przez instytucję prowadzącą nabór projektów ?;
- Czy roczny obrót projektodawcy i partnerów (o ile budżet projektu uwzględnia wydatki partnera) jest równy lub wyższy od rocznych wydatków w projekcie (zgodnie z zapisami pkt.3.6 wniosku oraz z budżetem projektu)?;
- Czy wydatki przewidziane w projekcie nie są współfinansowane z innych wspólnotowych instrumentów finansowych ?;
- Czy realizację danego typu projektu w trybie systemowym przewidziano w odpowiednim Planie Działania ?;
- Czy okres realizacji projektu jest zgodny z Systemem Realizacji PO KL ?;

Etap oceny formalnej:

I. Ogólne kryteria formalne:

- Czy wniosek jest kompletny i został sporządzony i złożony zgodnie z obowiązującą instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie (w tym pkt 2.6, część V) ?:
 - inna suma kontrolna w wersji papierowej i elektronicznej wniosku i/lub różne sumy kontrolne na stronach wersji papierowej;
 - brak w części V. wniosku wymaganej (wymaganych) w *Dokumentacji konkursowej* pieczęci oraz czytelnego podpisu osoby upoważnionej;
 - podpisanie wniosku w części V. przez inną osobę (osoby) niż wskazana (wskazane) w pkt. 2.6 wniosku;

Etap oceny formalnej:

I. Ogólne kryteria formalne:

- Czy wniosek jest kompletny i został sporządzony i złożony zgodnie z obowiązującą instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie (w tym pkt 2.6, część V) ?:
- Instytucja organizująca konkurs przyjmuje, że „pieczęć” oznacza „pieczęć firmową wnioskodawcy”, a „czytelny podpis osoby upoważnionej” oznacza, że wniosek musi być podpisany przez osobę/osoby upoważnioną/e (wskazaną/e w pkt. 2.6 wniosku) do podejmowania decyzji wiążących w stosunku do wnioskodawcy. W przypadku zastosowania parafy należy ją opatrzyć pieczęcią imienną. Powyższe dotyczy również partnera/partnerów oraz czytelnych podpisów osób upoważnionych do podejmowania decyzji wiążących w stosunku do partnera/partnerów;

Etap oceny formalnej:

I. Ogólne kryteria formalne:

- Czy wniosek jest kompletny i został sporządzony i złożony zgodnie z obowiązującą instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie (w tym pkt 2.6, część V) ?:
 - niezłożenie wniosku w 2 egzemplarzach papierowych (oryginał + kopia poświadczona za zgodność z oryginałem albo 2 oryginały) oraz w wersji elektronicznej w postaci pliku XML lub w formacie ZIP_POKL (spakowany plik XML);
 - niedająca się odczytać wersja elektroniczna wniosku w postaci pliku XML lub w formacie ZIP_POKL (spakowany plik XML);
 - brak co najmniej jednej strony w którymkolwiek egzemplarzu wniosku.

Etap oceny formalnej:

I. Ogólne kryteria formalne:

- Czy wniosek jest kompletny i został sporządzony i złożony zgodnie z obowiązującą instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie (w tym pkt 2.6, część V) ?:

Wersja papierowa wniosku musi być dostarczona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach (oryginał + poświadczona za zgodność z oryginałem kopia albo dwa oryginały) opatrzonych pieczęcią firmową wnioskodawcy oraz czytelnymi podpisami osób upoważnionych do podejmowania decyzji wiążących w stosunku do wnioskodawcy. W przypadku zastosowania parafy należy ją opatrzyć pieczęcią imienną.

Etap oceny formalnej:

I. Ogólne kryteria formalne:

- Czy wniosek jest kompletny i został sporządzony i złożony zgodnie z obowiązującą instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie (w tym pkt 2.6, część V) ?:

Poświadczenie „za zgodność z oryginałem” następuje zgodnie z jednym z poniższych sposobów:

- pieczętka lub zapis słowny „za zgodność z oryginałem” na pierwszej stronie dokumentu ze wskazaniem od jakiej do jakiej strony dokument jest poświadczany, data poświadczenia za zgodność oraz czytelny podpis osoby/osób upoważnionej/yh bądź parafa opatrzona pieczęcią imienną osoby/osób upoważnionej/yh;
- pieczętka lub zapis słowny „za zgodność z oryginałem” na każdej stronie dokumentu data poświadczenia za zgodność oraz czytelny podpis osoby/osób upoważnionej/yh bądź parafa opatrzona pieczęcią imienną osoby/osób upoważnionej/yh.

Etap oceny formalnej:

I. Ogólne kryteria formalne:

- Czy roczny obrót projektodawcy i partnerów (o ile budżet projektu uwzględnia wydatki partnera) jest równy lub wyższy od rocznych wydatków w projekcie (zgodnie z zapisami pkt. 3.6 wniosku oraz z budżetem projektu):
 - W przypadku podmiotów niebędących jednostkami sektora finansów publicznych jako obroty należy rozumieć wartość przychodów (w tym przychodów osiągniętych z tytułu otrzymanego dofinansowania na realizację projektów), a w przypadku jednostek sektora finansów publicznych (OPS/PCPR) - wartość wydatków poniesionych na funkcjonowanie OPS/PCPR (bez zasiłków i innych świadczeń wypłacanych klientom OPS/PCPR) w poprzednim roku przez danego projektodawcę/partnera.

Etap oceny formalnej:

II. Kryteria dostępu OPS:

Kryterium dostępu nr 1: *Projekt zakłada objęcie co najmniej 90 % uczestników projektu, tj. osób rozpoczynających udział w projekcie oraz osób powracających do projektu w 2011 roku, kontraktem socjalnym.*

Kryterium dostępu nr 2: *Projekt realizowany w partnerstwie z Powiatowym Urzędem Pracy, w przypadku, gdy ponad 50% uczestników projektu to osoby zarejestrowane jako bezrobotne w PUP.*

Kryterium dostępu nr 3: *Co najmniej 10% uczestników projektu, tj. osób rozpoczynających udział w projekcie oraz osób powracających do projektu w 2011 roku, będą stanowiły osoby niepełnosprawne (definiowane jako osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności zdolności do wykonywania pracy zawodowej) oraz wsparcie w ramach projektu zostało dostosowane do specyficznych potrzeb tej grupy docelowej.*

Etap oceny formalnej:

II. Kryteria dostępu PCPR:

Kryterium dostępu nr 1: *Projekt skierowany jest do osób niepełnosprawnych (definiowanych jako osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności zdolności do wykonywania pracy zawodowej) w proporcji co najmniej takiej samej jak proporcja osób niepełnosprawnych będących klientami danego PCPR w stosunku do ogólnej liczby wszystkich klientów danego PCPR (wg stanu na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie) oraz wsparcie w ramach projektu zostało dostosowane do specyficznych potrzeb tej grupy docelowej.*

Etap oceny merytorycznej:

A. Kryteria horyzontalne:

- Czy projekt jest zgodny z przepisami ustawy *Prawo zamówień publicznych* i innym właściwym prawodawstwem krajowym?
- Czy projekt jest zgodny z zasadami dotyczącymi pomocy publicznej?
- Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn (na podstawie standardu minimum)?
- Czy projekt jest zgodny z pozostałymi politykami i zasadami wspólnotowymi (w tym: polityką równych szans i koncepcją zrównoważonego rozwoju)?
- Czy projekt jest zgodny z zapisami *Szczegółowego opisu priorytetów PO KL*?
- Czy koszty w ramach *cross-financingu* nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla danego Działania? (pkt 4.1.3 wniosku)
- Czy wartość kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem została wyliczona zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL*? (pkt 4.1.2 wniosku)

Etap oceny merytorycznej:

B. Kryteria merytoryczne

B1. Uzasadnienie potrzeby realizacji i cele projektu - pkt 3.1, 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3:

- Czy projektodawca wskazał problem, na który odpowiedź stanowi cel główny projektu oraz przedstawił opis sytuacji problemowej?
- Czy projektodawca wskazał cel główny i cele szczegółowe projektu w kontekście wskazanego problemu?
- Czy wskaźniki pomiaru celów są adekwatne i mają odpowiednią wartość oraz czy wskazano źródła weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźników i częstotliwość pomiaru?
- Czy właściwie opisano ryzyko nieosiągnięcia założeń projektu? - dotyczy tylko projektów, których wnioskowana kwota dofinansowania jest równa albo przekracza 2 mln zł

Etap oceny merytorycznej:

B. Kryteria merytoryczne

B2. Grupy docelowe - pkt 3.2 :

- Czy projektodawca opisał grupę docelową (tj. osoby i/lub instytucje, które zostaną objęte wsparciem) z punktu widzenia istotnych dla projektu cech?
- Czy projektodawca uzasadnił wybór grupy docelowej?
- Czy projektodawca opisał sposób rekrutacji uczestników/uczestniczek projektu (z uwzględnieniem zasady równości szans, w tym równości płci)?

Czy projektodawca opisał potrzeby, bariery i oczekiwania uczestników/uczestniczek projektu oraz wskazał wiarygodne źródła pozyskania danych o skali zainteresowania potencjalnych uczestników/uczestniczek planowanym wsparciem projektowym?

Etap oceny merytorycznej:

B. Kryteria merytoryczne

B3. Zadania - pkt 3.3:

- Czy dobór zadań i opis zadań w kontekście osiągnięcia celów szczegółowych projektu jest trafny, a harmonogram zadań racjonalny?
- Czy projektodawca poprawnie opisał produkty, które będą wytworzone w ramach realizacji zadań?

Etap oceny merytorycznej:

B. Kryteria merytoryczne

B4. Oddziaływanie projektu - pkt 3.5:

- Czy projektodawca opisał sposób, w jaki osiągnięcie celu głównego przyczyni się do osiągnięcia oczekiwanych efektów realizacji danego Priorytetu PO KL?
- Czy projektodawca wskazał zamierzoną do osiągnięcia wartość dodaną projektu?

Etap oceny merytorycznej:

B. Kryteria merytoryczne

B5. Potencjał i doświadczenie projektodawcy - pkt 3.6:

- Czy projektodawca i jego partnerzy (jeżeli dotyczy) posiadają doświadczenie w realizacji podobnych przedsięwzięć?

Etap oceny merytorycznej:

B. Kryteria merytoryczne

B6. Sposób zarządzania projektem - pkt 3.7 :

- Czy projektodawca opisał sposób zarządzania projektem?
- Czy projektodawca opisał zaplecze techniczne oraz kadrę zaangażowaną w realizację projektu?
- Czy projektodawca opisał działania, które będą prowadzone w celu oceny i monitoringu projektu i jego uczestników?
- Czy projektodawca uzasadnił wybór partnerów projektu i innych podmiotów? - dotyczy tylko projektów przewidzianych do realizacji w partnerstwie i/lub wykonanie zadań będzie zlecane innym podmiotom.

Etap oceny merytorycznej:

B. Kryteria merytoryczne

B7. Budżet projektu - pkt IV i Szczegółowy budżet:

- Czy wydatki są niezbędne do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów? (część IV wniosku)?
- Czy wydatki są racjonalne i efektywne, tj. zgodne ze stawkami rynkowymi (zgodnie z zasadą efektywnego zarządzania finansami, o której mowa w *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL*? (część IV wniosku) - Dokonując oceny racjonalności i efektywności wydatków w projekcie należy nie tylko odnosić się do pojedynczych pozycji wydatków w szczegółowym budżecie projektu, ale również do łącznej wartości danej usługi przewidzianej do realizacji w ramach projektu.

Etap oceny merytorycznej:

B. Kryteria merytoryczne

B7. Budżet projektu - pkt IV i Szczegółowy budżet :

- Czy wydatki spełniają zasady kwalifikowalności określone w *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL*)? (część IV wniosku)
- Czy poziom kosztów zarządzania w kontekście specyfiki i okresu realizacji projektu jest zasadny oraz zgodny z limitem określonym w *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL*?
- Czy budżet projektu został prawidłowo sporządzony?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Pytania i odpowiedzi

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Część II.

Instruktaż wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu systemowego OPS/PCPR na 2011 r.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Pytania i odpowiedzi